

Ханін С. Г.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування,
ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

КРЕАТИВНІСТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Особливого значення на сучасному етапі набуває формування креативної економіки та креативного процесу як базового елементу інтелектуально-інноваційної моделі економічного розвитку. Креативний процес виступає інструментом активізації інтелектуального потенціалу індивідуумів, перетворюючи знання на інноваційний продукт, та визначає загальні механізми впливу інновацій на розвиток економічних систем.

Концепція креативної економіки зазнала суттєвого розвитку: креативність перестала розглядатися виключно у культурному контексті й стала трактуватися як фундаментальний компонент інтелектуально-інноваційних процесів, що забезпечує ефективне проходження всіх стадій формування інноваційного продукту. Це призвело до перегляду функціональних ролей креативності у наукових дослідженнях та якісного переходу до інтелектуально-інноваційного виміру економічної діяльності.

Становлення креативної економіки визначається низкою тенденційних умов економічного середовища:

- зростання впливу конкурентних факторів і кон'юнктурної невизначеності на процес прийняття рішень;
- гуманізація організаційно-управлінських принципів побудови господарських систем;
- повсюдний розвиток комунікаційних технологій та інформатизація економічної діяльності, комерціалізація інформаційного середовища (електронна комерція, соціальні мережі тощо);
- глобалізація знаннєвого простору та активний розвиток міжнаціональної наукової кооперації, трансформація конкурентних відносин у науковому середовищі (зокрема через коопетицію);
- домінування технологій та інтелектуально-інноваційного потенціалу як основного двигуна економічного зростання;
- потреба у продукті креативного процесу як джерелі нового змісту та ціннісних установок у контексті однорідного інтелектуального середовища.

Представлений перелік сутнісних орієнтирів становлення креативної економіки визначає засадничі положення щодо розробки комплексних стратегічних документів інтелектуально-інноваційного розвитку регіональних систем в умовах становлення креативної економіки, практична імплементація яких дозволить вирішити низку фундаментальних проблем регіонів, забезпечивши перспективи їх розвитку в епоху активних постіндустріальних трансформацій.

Таким чином, центральним об'єднуючим елементом усіх зазначених тенденцій є інтелектуально-інноваційна складова, яка включає знаннєвий, інформаційний та технологічний потенціал економічних систем. Креативність у цьому контексті виступає каталізатором розвитку економічних систем та визначальним фактором їх трансформації. Вона є ключовою детермінантою інноваційного розвитку та формування конкурентоспроможних економічних моделей. Виходячи з наведеного, стає очевидним, що креативність як фундаментальна категорія постіндустріальної економіки визначається, перш за все, низкою інтелектуально-інноваційних характеристик економічної системи. Інтелектуальна складова відображає знаннєвий та інформаційний потенціал середовища, тоді як інноваційна – організаційні аспекти та цільову спрямованість на створення інтелектуального продукту з якісно новими властивостями, здатного забезпечити значну конкурентну перевагу.